

ROZSUDEK SOUDU (třetího rozšířeného senátu)

19. září 2005 *

Ve věci T-324/00,

CDA Datenträger Albrechts GmbH, se sídlem v Albrechts (Německo), zastoupená T. Schmidt-Köttersem a D. Uwerem, advokáty, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně,

podporovaná

Spolkovou republikou Německo, zastoupenou W.-D. Plessingem a T. Jürgensenem, jako zmocněnci, ve spolupráci s R. Bierwagenem, advokátem,

vedlejším účastníkem,

proti

Komisi Evropských společenství, zastoupené K.-D. Borchardtem a V. Kreuschitzem, jako zmocněnci, ve spolupráci s C. Koenigem, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalované,

* Jednací jazyk: němčina.

podporované

ODS Optical Disc Service GmbH, se sídlem v Hamburku (Německo), zastoupené I. Brinkerem a U. Soltészem, advokáty, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

vedlejším účastníkem,

jejímž předmětem je návrh na zrušení rozhodnutí Komise 2000/796/ES ze dne 21. června 2000 o státní podpoře Německa ve prospěch CDA Compact Disc Albrechts GmbH (Durynsko) (Úř. věst. L 318, s. 62),

SOD PRVNÍHO STUPNĚ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
(třetí rozšířený senát),

ve složení J. Azizi, předseda, R. García-Valdecasas, J. D. Cooke, M. Jaeger a F. Dehousse, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: D. Christensen, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 5. května 2004,

vydává tento

Rozsudek

Právní rámec

1 Článek 87 ES stanoví:

„1. Podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné se společným trhem, nestanoví-li tato smlouva jinak [...]“

2 Článek 88 ES stanoví:

„1. Komise ve spolupráci s členskými státy zkoumá průběžně režimy podpor existující v těchto státech. Navrhuje jim vhodná opatření, která vyžaduje postupný rozvoj nebo fungování společného trhu.

2. Zjistí-li Komise poté, co vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek, že podpora poskytovaná některým státem nebo ze státních prostředků není slučitelná

se společným trhem podle článku 87 nebo že je zneužívána, rozhodne, že dotyčný stát ve lhůtě stanovené Komisí takovou podporu zruší nebo upraví. [...]“

- 3 Podle článku 5 nařízení Rady č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku [88] Smlouvy o ES (Úř. věst. L 83, s. 1; Zvl. vyd. 08/01, s. 339):

„1. Považuje-li Komise informace [...], které jí poskytne dotyčný členský stát, za neúplné, požádá o všechny nezbytné dodatečné informace. Pokud členský stát odpoví na tuto žádost, Komise uvědomí členský stát o obdržení odpovědi.

2. Neposkytne-li dotyčný členský stát Komisi požadované informace ve lhůtě stanovené Komisí, nebo poskytne-li neúplné informace, Komise zašle upomínku poskytující přiměřenou dodatečnou lhůtu pro poskytnutí požadovaných informací.

[...]“

- 4 Mimoto článek 6 nařízení č. 659/1999 stanoví:

„1. Rozhodnutí o zahájení formální[ho] vyšetřovacího řízení shrne relevantní faktické a právní otázky, zahrne předběžné hodnocení Komise o charakteru navrhovaného opatření jako podpory a vyloží pochybnosti o jeho slučitelnosti se společným trhem. Rozhodnutí vyzve dotyčný členský stát a ostatní zúčastněné

strany, aby předložily připomínky v předepsané lhůtě, která obvykle nepřesáhne jeden měsíc. V řádně odůvodněných případech může Komise předepsanou lhůtu prodloužit.

[...]“

5 Podle článku 10 nařízení č. 659/1999:

„1. Pokud má Komise k dispozici informace týkající se údajné protiprávní podpory, přezkoumá je bezodkladně bez ohledu na jejich zdroj.

2. V případě nutnosti si Komise vyžádá informace od dotyčného členského státu. [...] čl. 5 odst. 1 a 2 se použijí přiměřeně.

3. Pokud navzdory upomínce podle čl. 5 odst. 2 dotyčný členský stát neposkytne požadované informace ve lhůtě předepsané Komisí nebo pokud poskytne neúplné informace, Komise si rozhodnutím vyžádá poskytnutí informací (dále jen „příkaz k poskytnutí informací“). Rozhodnutí blíže určí, které informace jsou požadovány, a předepíše přiměřenou lhůtu, ve které mají být poskytnuty.“

6 Článek 13 odst. 1 nařízení č. 659/1999 stanoví:

„Přezkoumání možné protiprávní podpory je zakončeno přijetím rozhodnutí podle čl. 4 odst. 2, 3 nebo 4. V případě rozhodnutí zahájit formální vyšetřovací řízení je

přezkoumání zakončeno přijetím rozhodnutí podle článku 7. Nesplní-li členský stát příkaz k poskytnutí informací, je rozhodnutí přijato na základě dostupných informací.“

7 Článek 14 téhož nařízení stanoví:

„1. Je-li v případech protiprávní podpory přijato záporné rozhodnutí, Komise rozhodne, že dotyčný členský stát učiní všechna nezbytná opatření, aby příjemce podporu navrátíl (dále jen ‚rozhodnutí o navrácení‘). Komise nebude vyžadovat navrácení podpory, pokud by to bylo v rozporu s obecnými zásadami práva Společenství.

2. Podpora, která má být navržena podle rozhodnutí o navrácení, zahrnuje úroky v přiměřené výši stanovené Komisí. Úroky jsou splatné od data, kdy byla protiprávní podpora k dispozici příjemci, do data jejího navrácení.

3. Aniž je dotčen příkaz Soudního dvora Evropských společenství podle článku [242 ES], navrácení se provede bezodkladně a v souladu s postupy vnitrostátního práva dotyčného členského státu za předpokladu, že umožňují okamžitý a účinný výkon rozhodnutí Komise. Aniž je dotčeno právo Společenství, učiní za tímto účelem a v případě řízení před vnitrostátními soudy dotyčné členské státy všechny nezbytné kroky v rámci jejich právních řádů, včetně dočasných opatření.“

- 8 Kromě toho článek 16 nařízení č. 659/1999, nazvaný „Zneužití podpory“, stanoví:

„Aniž je dotčen článek 23, může Komise v případech zneužití podpory zahájit formální vyšetřovací řízení podle čl. 4 odst. 4. Články 6, 7, 9 a 10, čl. 11 odst. 1, články 12, 13, 14 a 15 se použijí přiměřeně.“

- 9 Konečně Komise přijala v roce 1994 pokyny Společenství pro státní podpory na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích (Úř. věst. C 368, s. 12), změněné v roce 1997 (Úř. věst. C 283, s. 2) (dále jen „pokyny pro podpory na záchranu a restrukturalizaci“).

Skutkový základ sporu

- 10 Rozhodnutím 2000/796/ES ze dne 21. června 2000 o státní podpoře Německa ve prospěch CDA Compact Disc Albrechts GmbH (Durynsko) (dále jen „napadené rozhodnutí“) Komise rozhodla o legalitě finančních pomoci, které byly poskytnuty různými německými veřejnými subjekty během let 1991 až 1995 továrně na výrobu kompaktních disků (dále jen „CD“) a příslušenství CD, se sídlem v Albrechts, ve spolkové zemi Durynsko (dále jen „továrna na CD v Albrechts“).

A – *Obecný kontext*

- 11 V napadeném rozhodnutí Komise rozlišila tři fáze, a sice zaprvé fázi výstavby podniku, zadruhé fázi restrukturalizace podniku, a konečně odkoupení určitých aktiv podniku společností MediaTec Datenträger GmbH (dále jen „MTDA“).

1. Fáze založení podniku (od 1990 do 1992)

- 12 Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že továrna na CD v Albrechts byla vybudována na základě smlouvy o společném podniku, uzavřené dne 20. února 1990, mezi jednak VEB Kombinat Robotron (ve vlastnictví státu), se sídlem v Drážďanech, ve spolkové zemi Sasko (dále jen „Robotron“), a jednak společností R. E. Pilz GmbH & Co. Beteiligungs KG (dále jen „PBK“), společností, která je součástí skupiny Pilz, se sídlem v Kranzbergu, ve spolkové zemi Bavorsko (dále jen „skupina Pilz“). Na kapitálu společného podniku, který byl nazván „Pilz & Robotron GmbH & Co. Beteiligungs KG“ (dále jen „společný podnik“), se ze dvou třetin podílel Robotron a z jedné třetiny PBK. Předmětem činnosti společného podniku byla výroba CD, obalů na CD a příslušenství. Reiner Pilz, jednatel společností skupiny Pilz, zajišťoval rovněž správu tohoto podniku (bod 11 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 13 Za účelem uskutečňování svého předmětu činnosti uzavřel společný podnik dne 29. srpna 1990 obecnou smlouvu se společností Pilz GmbH & Co. Construction KG, společností skupiny Pilz (dále jen „Pilz Construction“), na výstavbu továrny na výrobu CD na klíč za paušální cenu 235 525 000 německých marek (DEM). K těmto nákladům byly připočítány ještě výdaje na vybavení pozemku, odhadnuté na 7,5 milionů DEM (body 12 a 20 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

- 14 Mimoto, dodatkem ze dne 26. května 1992 oba společníci společného podniku uzavřeli smlouvu o zvýšení kapacity výroby CD a obalů na CD. Celková částka plnění a dodávek nezbytných za tímto účelem činila 39 milionů DEM (bod 22 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 15 Společný podnik, Robotron a PBK si za účelem financování těchto investic vzaly u konsorcia bank úvěr ve výši odpovídající potřebné částce. Tyto bankovní úvěry byly buď částečně, nebo plně zajištěny zárukami poskytnutými Treuhandanstalt, veřejnou agenturou pro financování privatizace podniků bývalé Německé demokratické republiky (dále jen „THA“) a spolkovou zemí Bavorsko. Kromě toho spolková země Durynsko a spolková země Bavorsko, posledně uvedená prostřednictvím Bayerische Landesanstalt für Aufbaufinanzierung, agentury spolkové země Bavorsko pro financování infrastruktury (dále jen „LFA“), poskytly společnému podniku investiční dotace a příspěvky.
- 16 Mimoto během fáze výstavby továrny na CD v Albrechts došlo k několika převodům vlastnictví podílů na kapitálu společného podniku. Nejdříve byly z důvodu likvidace společnosti Robotron THA v roce 1992 podíly na společném podniku držené touto společností prodány PBK. Následně PBK převedla takřka všechny podíly na společném podniku ve svém držení na společnost Pilz GmbH & Co. Compact Disc KG, další společnost skupiny Pilz (dále jen „Pilz Compact Disc“), takže se společný podnik stal dceřinou společností posledně uvedené. Konečně dne 24. listopadu 1992, v návaznosti na tento převod a přemístění sídla společnosti do Albrechts, změnil společný podnik svou obchodní firmu na „Pilz Albrechts GmbH (dále jen „PA“). Neprodleně po tomto přemístění byl začleněn do centralizovaného systému správy financí skupiny Pilz (body 13 a 14 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

2. Fáze restrukturalizace (od 1993 do 1998)

- 17 Továrna na výrobu CD zahájila svůj provoz v roce 1993. Od zahájení svého provozu měla závažné obtíže a těžce se zadlužila (bod 15 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 18 Za účelem napravení této situace byla dne 7. března 1994 uzavřena smlouva o ozdravení mezi skupinou Pilz (včetně PA), bankami a veřejnými subjekty [THA, LfA, Thüringer Industriebeteiligungsgesellschaft (dále jen „TIB“) a Thüringer Aufbaubank (dále jen „TAB“)], jež se podílely na financování výstavby továrny na CD v Albrechts. V rámci této smlouvy byla buďto plně, nebo částečně splacena velká část bankovních úvěrů, poskytnutých na výstavbu továrny na výrobu CD. Kromě toho na základě smlouvy o ozdravení nabyla TIB podíl na kapitálu PA ve výši 98% a TAB nabyla podíl ve výši 2% se zpětnou účinností k 1. lednu 1994, a PA v důsledku toho přestala být součástí skupiny Pilz. Od října 1994 tato společnost změnila rovněž obchodní firmu na CDA Compact Disc Albrechts GmbH (dále jen „CD Albrechts“) (body 15 a 17 odůvodnění napadeného rozhodnutí). TAB a LfA kromě toho poskytly CD Albrechts v letech 1994 a 1995 několik úvěrů.
- 19 Rovněž během roku 1994 německé orgány zjistily, že velká část finančních pomoci, které byly poskytnuty na financování továrny na CD v Albrechts, byla neoprávněna použita, zejména v rámci centralizovaného systému správy financí existujícího ve skupině Pilz, ve prospěch ostatních společností této skupiny. Mimoto dne 25. července 1995 byl podán návrh na prohlášení konkursu na majetek všech

společností skupiny Pilz. Konečně, Reiner Pilz byl odsouzen k trestu odnětí svobody za podvodný konkurz a jiná provinění (bod 16 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

3. Odkoupení některých aktiv společností MTDA

- 20 S účinností od 1. ledna 1998 odkoupila MTDA, stoprocentní dceřiná společnost společností TIB, která vyvíjí činnost především v oblasti výroby *high-performance* nosičů dat, zejména zapisovatelných CD (CD-ROM) a DVD, část aktiv patřících CD Albrechts, a to investiční majetek, provozní aktiva, krátkodobý hmotný majetek, jakož i technické know-how a marketing (bod 18 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 21 Současně s koupí došlo ke změně obchodní firmy CD Albrechts na LCA Logistik Center Albrechts GmbH (dále jen „LCA“), a obchodní firmy MTDA na CDA Datenträger Albrechts GmbH (dále jen „CDA“). LCA nicméně zůstala vlastníkem pozemku nezbytného k provozu budov, které se na něm nacházejí, jakož i technické infrastruktury a zásobovacího zařízení. Mimoto LCA a CDA uzavřely smlouvu o výměně služeb, která obsahuje jednak nájemní smlouvu s ročním nájemným ve výši 800 000 DEM a jednak smlouvu o poskytování služeb v hodnotě přibližně 3 milionů DEM ročně, v závislosti na objemu prodeje (bod 19 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 22 Konečně, dne 22. září 2000 požádala LCA v rámci řízení o prohlášení konkursu o vstup do likvidace.

B – Průběh správního řízení

- 23 Když se Komise z tisku dozvěděla, že německé orgány poskytly podpory na výstavbu továrny na CD v Albrechts, od října 1994 žádala Spolkovou republiku Německo, aby jí poskytla informace týkající se těchto podpor. Následovala intenzivní výměna korespondence a různá setkání mezi německými orgány a Komisí (body 1 až 3 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 24 Dopisem ze dne 17. července 1998 (dále jen „rozhodnutí o zahájení“) Komise uvědomila Spolkovou republiku Německo o svém rozhodnutí zahájit, pokud jde o podpory, formální vyšetřovací řízení podle čl. 88 odst. 2 ES. K tomuto dopisu byl připojen seznam otázek určených německým orgánům. Rozhodnutí o zahájení bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropských společenství* dne 15. prosince 1998 [Sdělení Komise podle čl. [88 odst. 2] ES určené ostatním členským státům a dalším zúčastněným stranám o podpoře poskytnuté německou vládou na vytvoření CD Albrechts GmbH v Durynsku (bývalá [s]kupina Pilz, Bavorsko), Úř. věst. C 390, s. 7].
- 25 Německé orgány odpověděly na rozhodnutí o zahájení zasláním různé korespondence s doplňujícími informacemi. Proběhla rovněž různá setkání mezi těmito orgány a zástupci Komise.
- 26 Nicméně jelikož Komise měla za to, že informace poskytnuté německými orgány nejsou dostatečnými odpověďmi na její otázky, požádala dopisem ze dne 22. července 1999, aby na ně bylo odpovězeno nejpozději do 31. srpna 1999. Po požádání dopisem ze dne 28. července 1999 o prodloužení této lhůty a po novém setkání se zástupci Komise v Bruselu dne 23. září 1999 poskytly německé orgány doplňující informace.

- 27 Mimoto, po uplynutí lhůty stanovené v rozhodnutí o zahájení se společnost CDA, jakož i společnost Point Group Ltd, konkurent CDA, vyjádřily jako zúčastněné strany a předložily Komisi své připomínky.
- 28 Konečně dne 21. června 2000 Komise ukončila řízení a přijala napadené rozhodnutí.

C – Zjištění skutkového stavu a právní posouzení

- 29 Komise posoudila samostatně finanční pomoci, které poskytla Spolková republika Německo během fáze založení, fáze restrukturalizace a konečně odkoupení některých aktiv CD Albrechts společností MTDA.

1. Finanční pomoci poskytnuté Spolkovou republikou Německo během fáze založení

- 30 V napadeném rozhodnutí Komise označila pět finančních pomoci poskytnutých během fáze založení. V přehledné tabulce obsažené v bodu 32 odůvodnění napadeného rozhodnutí je popsala následujícím způsobem:

	Povaha podpory	Částka v milionech DEM	Příjemce	Poskytovatel	Datum	Právní základ
1	Záruka ve výši 100% (původně 80%) k zajištění 52,7 milionů DEM	54,7	PBK	LfA	1991	Zákon o zřizování veřejných záruk a ručení svobodného státu Bavorska
2	Investiční dotace a příspěvky	19,42	Společný podnik	LfA	1991/1992	Úkol společného zájmu: „Zvýšení regionální hospodářské struktury“, zákon o investičních příspěvcích
3	Prominutí dluhu	3,0	PBK	LfA	1994	Žádný
4	Ručení ve výši 100%	190,0	Robotron, společný podnik	THA	199[2]	Režim THA
5	Investiční dotace a příspěvky	63,45	Společný podnik; a PA od 24.11.1992	Durynsko	1991 až 1993	Úkol společného zájmu: „Zvýšení regionální hospodářské struktury“, zákon o investičních příspěvcích
Celkem		330,57				

- 31 Z této tabulky zaprvé vyplývá, že THA poskytla v roce 1992 záruku do výše 100% za částku 190 milionů DEM, která pokrývala velkou část bankovních úvěrů poskytnutých společnosti Robotron a společnému podniku. Podle Komise je třeba tuto záruku považovat za státní podporu neslučitelnou se společným trhem, jelikož nebyla poskytnutá v souladu s podmínkami stanovenými v režimech podpor schválených Komisí v dopise SG(91) D/17825 ze dne 26. září 1991 (dále jen „první režim THA“) a v dopise SG(92) D/17613 ze dne 8. prosince 1992 (dále jen „druhý režim THA“). Domnívá se nicméně, že z původně zajištěné částky 190 milionů DEM je třeba vrátit pouze částku ve výši 120 milionů DEM, kterou THA skutečně vynaložila z titulu záruky.
- 32 Komise shledala, že do 31. prosince 1993 poskytla spolková země Durynsko společnému podniku, následně pak PA, na základě „Investitionszulagengesetz“ (zákon o investičních příspěvcích) a dvacátého a dvacátého prvního „Rahmenpläne der Gemeinschaftsaufgabe ‚Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur‘“ (rámcové programy přijaté pro roky 1992 a 1993 na základě zákona ze dne 6. října 1969 o úkolech společného zájmu „Zvýšení regionálních hospodářských struktur“, dále jen „režim TIC“), investiční dotace a příspěvky v celkové částce 63,45 milionů DEM. Podle Komise byla však tato regionální podpora poskytnuta z titulu úkolu společného zájmu a na základě zákona o investičních příspěvcích nesprávně, a vzhledem k její neslučitelnosti se společným trhem musí být vrácena. S ohledem na rozhodnutí spolkové země Durynsko o nařízení navrácení částky 32,5 milionů DEM se Komise domnívá, že je třeba ještě navrátit částku 30,95 milionů DEM.
- 33 Zatřetí Komise shledala, že v letech 1991 a 1992 spolková země Bavorsko poskytla prostřednictvím LfA společnému podniku investiční dotace a příspěvky v celkové částce 19,42 milionů DEM. Komise usuzuje, že jelikož byly tyto dotace a příspěvky neoprávněně použity ve prospěch společností skupiny Pilz, byly poskytnuty nesprávně na základě režimu TIC a zákona o investičních příspěvcích. Podle Komise se tudíž jedná o podpory neslučitelné se Smlouvou o ES.

- 34 Začtvrté Komise konstatovala, že spolková země Bavorsko na základě „Richtlinien für die Übernahme von Staatsbürgschaften im Bereich der gewerblichen Wirtschaft“ (směrnice o zřizování veřejných záruk pro odvětví průmyslu, zveřejněné sdělením bavorského ministerstva financí L 6811-1/7 – 43358 ze dne 7. srpna 1973, dále jen „právní úprava o poskytování záruk spolkovou zemí Bavorsko“) zřídila záruku v rozsahu 80 až 100% na bankovní úvěry v celkové částce 54,7 milionů DEM, které nakonec získala PBK. Německé orgány podle Komise i přes žádost o informace obsaženou v rozhodnutí o zahájení neposkytly dostatečně podrobné údaje, který by umožnily vyloučit pochybnosti, co se týče legality transakcí souvisejících se zárukou poskytnutou spolkovou zemí Bavorsko (LfA). Kromě toho, vzhledem ke skutečnosti, že dotčená podpora nesloužila k financování investic, nýbrž byla neoprávněně použita, má Komise za to, že tuto záruku je třeba považovat za neslučitelnou podporu.
- 35 Zapáté Komise usoudila, že prominutí dluhu LfA ve výši 3 miliony DEM, který vznikl vůči PBK z důvodu zaplacení této částky bankám z titulu záruky uvedené v bodu 34, bylo státní podporou. Podle ní je tato podpora neslučitelná se společným trhem, jelikož byla poskytnuta bez právního základu.
- 36 S ohledem na tato zjištění Komise dospěla k názoru, že během fáze založení továrny na CD v Albrechts poskytla Spolková republika Německo v rozporu s čl. 88 odst. 3 ES státní podpory v celkové výši 260,57 milionů DEM. Tyto podpory sestávaly z podpory spolkové země Durynsko ve výši 63,45 milionů DEM, z podpory LfA ve výši 77,12 milionů DEM (54,7 milionů DEM ve formě záruky, 19,42 milionů DEM ve formě investičních příspěvků, a 3 miliony DEM ve formě prominutí dluhu), a podpory THA ve výši 120 milionů DEM.
- 37 Tyto podpory byly podle Komise neslučitelné především proto, že zvýhodnily společnosti skupiny Pilz, a že v důsledku toho došlo k jejich zneužití ve smyslu čl. 88 odst. 2 ES.

2. Finanční pomoci poskytnuté během fáze restrukturalizace

38 Komise v napadeném rozhodnutí označila a kvalifikovala jako podporu dvanáct finančních pomoci poskytnutých během fáze restrukturalizace podniku. V přehledné tabulce obsažené v bodu 39 odůvodnění napadeného rozhodnutí jsou tyto podpory uvedeny následovně:

	Povaha podpory	Částka v milio- nech DEM	Příjemce	Poskytova- tel	Datum	Právní základ
1	Úvěr	25,0	PA	TAB	Říjen 1993	Žádný
2	Úvěr	20,0	PA	TAB	Březen 1994	Žádný
3	Kupní cena	3,0	PBK	TIB	Březen 1994	Žádný
4	Dotace	12,0	PA	TIB	Březen 1994	Žádný
5	Základní kapi- tál	33,0	PA	TIB (98%) TAB (2%)	Březen 1994	Žádný
6	Úvěr	2,0	PA	LfA	Březen 1994	Žádný
7	Půjčka od společníka	3,5	PA	TIB	Duben 1994	Žádný
8	Úvěr	15,0	Skupina Pilz	LfA	Červen 1994	Žádný
9	Úvěr	15,0	CD Albrechts	TAB	Říjen 1994	Žádný
10	Úvěr	7,0	CD Albrechts	LfA	Prosinec 1994	Žádný
11	Úvěr	9,5	CD Albrechts	TAB	Leden 1995	Žádný
12	Úroky	21,3			Od konce roku 1993	
	Cel- kem	166,3				

- 39 Zaprvé Komise shledala, že TAB poskytla PA v říjnu 1993 úvěr ve výši 25 milionů DEM za účelem pokrytí nedostatku likvidity této společnosti, avšak tyto prostředky obdržely prostřednictvím centralizovaného systému správy financí skupiny Pilz přímo ostatní společnosti této skupiny.
- 40 Komise zadruhé zjistila, že TAB poskytla PA v březnu 1994 úvěr ve výši 20 milionů DEM za účelem splacení bankovních úvěrů zajištěných zárukou THA, ale že tyto prostředky získaly z důvodu centralizovaného systému správy financí rovněž přímo společnosti skupiny Pilz.
- 41 Zatřetí Komise konstatovala, že TIB uhradila PBK v březnu 1994 částku ve výši 3 miliony DEM jako kupní cenu za nabytí podílu PBK v PA.
- 42 Začtvrté Komise zjistila, že TIB poskytla v březnu 1994 dotaci ve formě příspěvku do kapitálu PA v celkové výši 12 milionů DEM.
- 43 Zapáté Komise zjistila, že v březnu 1994 nabyla TIB 98% a TAB 2% základního kapitálu PA, v hodnotě 33 milionů DEM.
- 44 Zašesté Komise shledala, že spolková země Bavorsko poskytla PA v březnu 1994 prostřednictvím LfA úvěr ve výši 2 miliony DEM.

- 45 Zasedmé Komise konstatovala, že TIB poskytla PA v dubnu 1994 půjčku společníka ve výši 3,5 milionů DEM.
- 46 Zaosmé Komise zjistila, že LfA poskytla v červnu 1994 skupině Pilz provozní úvěr ve výši 15 milionů DEM, který měl být použit jako překlenovací úvěr do doby nalezení nového investora do továrny na CD v Albrechts.
- 47 Zadeváté Komise zjistila, že TAB poskytla CD Albrechts v říjnu 1994 úvěr ve výši 15 milionů DEM. Podotkla, že i když byly tyto prostředky poskytnuty CD Albrechts, sloužily na poskytování služeb podnikům skupiny Pilz, přičemž tyto za ně nikdy nezaplatily, takže pouze tyto společnosti byly tímto zvýhodněny.
- 48 Zadesáté Komise zjistila, že v prosinci 1994 poskytla spolková země Bavorsko CD Albrechts prostřednictvím LfA nový úvěr ve výši 7 milionů DEM.
- 49 Zajedenácté Komise shledala, že TAB poskytla v lednu 1995 CD Albrechts úvěr ve výši 9,5 milionů DEM.
- 50 Zadvanácté Komise na základě informací německých orgánů zjistila, že PA a CD Albrechts čerpaly výhody ve formě úroků v celkové výši 21,3 milionů DEM za období od konce 1993 do 1998.

- 51 Podle Komise je třeba dvanáct výše popsaných finančních pomoci v celkové výši 166,3 milionů DEM považovat za protiprávní státní podpory neslučitelné se společným trhem. Jelikož totiž byly tyto pomoci výhodou pro TIB a TAB poté, co tyto společnosti převzaly ekonomickou odpovědnost za továrnu na CD v Albrechts, mohly být schváleny Komisí pouze na základě čl. 87 odst. 3 písm. c) ES a v souladu s pokyny pro podpory na záchranu a restrukturalizaci. Podle Komise je přitom zjevné, že uvedené pomoci nejsou v souladu s těmito pokyny, jelikož informace, které má k dispozici, neumožňují prokázat, že byly poskytnuty v rámci životaschopného restrukturalizačního plánu obsahujícího konkrétní provozní opatření, jenž by Komisi umožnil konstatovat obnovení rentability a dlouhodobé životaschopnosti podniku v přiměřené lhůtě. Mimoto se neobjevil žádný nový soukromý investor připravený koupit stávající společnosti LCA a CDA, tak že v případě neexistence soukromé účasti nelze stanovit, zda je podpora úměrná nákladům na restrukturalizaci.

3. K navrácení podpor

- 52 Komise na základě čl. 14 odst. 1 nařízení č. 659/1999 rozhodla, že Spolková republika Německo je povinna požádat o vrácení protiprávní podpory neslučitelné se společným trhem, která byla poskytnuta jak během fáze založení, tak během fáze restrukturalizace továrny na CD v Albrechts.
- 53 Kromě toho Komise zdůraznila, že za účelem zajištění dodržování jejího rozhodnutí a vyloučení jakéhokoli narušení hospodářské soutěže, měla povinnost v případě potřeby vyžadovat, aby řízení o navrácení podpory nebylo omezeno pouze na původního příjemce podpory, ale bylo rozšířeno na podnik, který pokračoval v jeho činnosti pomocí převedených výrobních prostředků. Uvedla, že za účelem posouzení, zda podnik skutečně vyvíjí činnost původního příjemce podpory, vzala v úvahu řadu skutečností, mezi jinými předmět převodu, kupní cenu, totožnost společníků a vlastníků původního podniku a nového kupujícího, datum převodu

a jeho obchodní charakter. Přitom měla za to, že v projednávaném případě LCA a CDA určitě těžily výhodu z podpory, která byla dříve poskytnuta PBK, společnému podniku a PA, poněvadž používaly některá aktiva a infrastrukturu těchto podniků, aby tam provozovaly činnost. Proto Komise rozhodla, že tyto podpory musí vrátit LCA, CDA a všechny ostatní podniky, na které byla nebo budou převedena aktiva společného podniku, PA nebo PBK, jelikož tyto je rovněž třeba považovat za „příjemce“ těchto podpor.

4. Výrok napadeného rozhodnutí

54 S ohledem na tyto závěry Komise vydala následující rozhodnutí:

„Článek 1

1. Státní podpora poskytnutá [Spolkovou republikou] Německo [ve prospěch PBK, společného podniku a PA] na výstavbu, provozování a konsolidaci továrny na CD v Albrechts (spolková země Durynsko) byla použita ve výši 260,57 milionů DEM jinými členy skupiny Pilz.

Podpora se skládá z pomoci [spolkové země] Durynsko ve výši 63,45 milionů DEM, [LfA] v celkové výši 77,12 milionů DEM a [THA] ve výši 120 milionů DEM.

Neoprávněné použití představuje zneužití podpory ve smyslu čl. 88 odst. 2 [...] ES. V důsledku toho je tato podpora neslučitelná se Smlouvou o ES.

2. V souladu s čl. 87 odst. 1 [...] ES je podpora v celkové výši 166,3 milionů DEM, určená na restrukturalizaci [CD Albrechts], neslučitelná s ustanoveními Smlouvy o ES.

Článek 2

1. [Spolková republika] Německo přijme všechna opatření, jež jsou nezbytná k vymáhání navrácení podpory od příjemce, popsané v článku 1, která mu byla poskytnuta protiprávně.

2. Vymáhání bude provedeno v souladu s vnitrostátními postupy. Částky k navrácení jsou zvýšeny o úroky od data poskytnutí podpory příjemci až do dne, kdy ji skutečně vrátí. Tyto úroky jsou vypočteny na základě referenční sazby používané pro výpočet ekvivalentu dotace podpor poskytnutých k regionálním účelům.

3. Pro účely tohoto článku pojem ‚příjemce‘ označuje [CDA] a [LCA], jakož i všechny ostatní podniky, na které byly nebo budou převedeny aktiva nebo infrastruktura [PBK], [společného podniku] nebo [PA] za účelem vyhnutí se následkům tohoto rozhodnutí.“

Řízení a návrhy účastníků řízení

- 55 Návrhem došlým kanceláři Soudu dne 16. října 2000 podala CDA žalobu směřující ke zrušení napadeného rozhodnutí. Tato žaloba byla zapsána do rejstříku pod číslem T-324/00.
- 56 Usnesením předsedy třetího rozšířeného senátu Soudu ze dne 28. května 2001 bylo povoleno vedlejší účastenství Spolkové republiky Německo na podporu návrhů CDA, a vedlejší účastenství ODS Optical Disc Service GmbH (dále jen „ODS“), konkurenta CDA, na podporu návrhů Komise.
- 57 ODS a Spolková republika Německo předložily svá vyjádření vedlejších účastníků dne 29. srpna a 3. září 2001. CDA a Komise předložily svá vyjádření k vyjádřením vedlejších účastníků ODS a Spolkové republiky Německo dne 24. října 2001.
- 58 Usnesením ze dne 30. září 2002 Soud (třetí rozšířený senát) rozhodl přerušit řízení do doby vydání rozsudku Soudního dvora ve věcech C-328/99, Itálie v. Komise, a C-399/00, SIM 2 Multimedia v. Komise. S přihlédnutím k rozsudku v těchto spojených věcech vydanému dne 8. května 2003 vyzval Soud účastníky řízení, aby se vyjádřili k jeho následkům na projednávanou žalobu. Tato vyjádření byla předložena ve dnech 23. a 24. června 2003.
- 59 Na základě zprávy soudce zpravodaje Soud požádal účastníky řízení, aby se vyjádřili k příhodnosti případného spojení projednávané žaloby se žalobou podanou spolkovou zemí Durynsko, zapsanou do rejstříku v kanceláři Soudu pod číslem

T-318/00, jejíž předmět je shodný. Po přijetí vyjádření účastníků řízení byly věci usnesením ze dne 8. března 2004 spojeny pro účely jednání a rozsudku.

60 Na základě zprávy soudce zpravodaje Soud rozhodl zahájit ústní část řízení, a vyzval v rámci organizačních procesních opatření uvedených v článku 64 jednacího řádu Soudu účastníky řízení, aby předložili určité dokumenty a písemně jim položil otázky.

61 Řeči účastníků řízení a jejich odpovědi na otázky položené Soudem byly vyslechnuty při jednání konaném dne 5. května 2004.

62 Usnesením ze dne 23. července 2004 byla řízení T-318/00 a T-324/00 oddělena pro účely rozsudku.

63 CDA navrhuje, aby Soud:

— zrušil články 1 a 2 napadeného rozhodnutí;

— podpůrně zrušil články 1 a 2 napadeného rozhodnutí v rozsahu, v němž v nich Komise prohlašuje tyto podpory za neslučitelné se Smlouvou o ES a přikazuje CDA a všem ostatním podnikům, na které byly nebo budou převedeny aktiva nebo infrastruktura PBK, společného podniku nebo PA, aby tyto podpory navrátily;

- uložil Komisi náhradu nákladů řízení, s výjimkou nákladů vedlejšího účastníka ODS, jež ponese své vlastní náklady řízení.

64 Spolková republika Německo, vedlejší účastník, navrhuje, aby Soud:

- zrušil napadené rozhodnutí.

65 Komise, podporovaná ODS, navrhuje, aby Soud:

- zamítl žalobu;
- uložil CDA náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

I – Úvodní poznámky

- 66 Na podporu své žaloby uplatňuje CDA několik žalobních důvodů vycházejících z porušení zásady dodržování práv obhajoby, porušení povinnosti uvést odůvodnění, nesprávného zjištění některých skutečností, porušení zásady řádné správy ve spojení s článkem 287 ES, porušení čl. 87 odst. 1 ES a čl. 88 odst. 2 ES, jakož i jejich

prováděcích předpisů, nedostatku příslušnosti Komise, porušení čl. 249 čtvrtého pododstavce ES, porušení práva vlastnit majetek, porušení zásady proporcionality, a konečně porušení zásady právní jistoty a „zásady jistoty“.

- 67 Ve své žalobě (body 2 až 5) CDA upřesnila, že její návrh na zrušení směřuje především proti příkazu k navrácení uvedenému v článku 2 napadeného rozhodnutí v rozsahu, v němž Spolkové republiky Německo přikazuje vyžadovat navrácení podpory uvedené v článku 1 od CDA a všech ostatních podniků, na které byly nebo budou převedeny aktiva nebo infrastruktura PBK, společného podniku a PA.
- 68 Soud se v důsledku toho rozhodl nejprve přezkoumat žalobní důvody, které předkládá CDA za účelem prokázání protiprávnosti článku 2 napadeného rozhodnutí, a zejména žalobní důvod vycházející z porušení čl. 87 odst. 1 a čl. 88 odst. 2 ES.

II – K žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení čl. 87 odst. 1 ES a čl. 88 odst. 2 ES

A – Argumenty účastníků řízení

- 69 CDA, podporovaná Spolkovou republikou Německo, uplatňuje, že Komise porušila čl. 87 odst. 1 ES a čl. 88 odst. 2 ES, jelikož v čl. 2 odst. 1 a 3 napadeného rozhodnutí

Spolkové republiky Německo ukládá vyžadovat navrácení podpor od LCA, CDA a všech ostatních podniků, „na které byly nebo budou převedeny aktiva nebo infrastruktura [PBK], [společného podniku] nebo [PA], za účelem vyhnutí se následkům tohoto rozhodnutí“.

70 V podstatě uplatňuje, že Komise nemůže od Spolkové republiky Německo vyžadovat navrácení podpor od podniků, které z dotčených podpor nečerpaly výhodu. Uvádí, že zaprvé podpory byly ve značném rozsahu použity neoprávněně ve prospěch skupiny Pilsz, a že zadruhé, jak to Komise shledala v bodu 103 odůvodnění napadeného rozhodnutí, MTDA, poté CDA, nebyla příjemcem podpor v rámci odkupu aktiv CD Albrechts, poté LCA, jelikož zaplatila tržní cenu, a že zatřetí část podpor byla poskytnuta přímo skupině Pilsz.

71 Mimoto tvrdí, že Komise nemůže vyžadovat navrácení podpor od třetích osob na základě pouhého tvrzení, že došlo k obcházení. Nejprve podotýká, že Komise nemůže uvádět v příkazu k navrácení třetí osobu, aniž by prokázala, že posledně uvedená byla podporou zvýhodněná. Mimoto má za to, že objektivní kritéria, která používá za účelem konstatování existence obcházení – předmět převodu, kupní cena, totožnost společníků nebo vlastníků kapitálu původního podniku a nabyvatele, datum provedení převodu a jeho obchodní charakter – jež jsou uvedena v bodu 118 odůvodnění napadeného rozhodnutí, nebyla v projednávaném případě splněna.

72 Komise, podporovaná ODS, zpochybňuje veškerou argumentaci CDA směřující k prokázání, že porušila čl. 87 odst. 1 ES a čl. 88 odst. 2 ES tím, že vyžadovala, aby Spolková republika Německo požadovala vrácení podpory od LCA, CDA a od všech

ostatních podniků, na které byly nebo budou za účelem vyhnutí se následkům napadeného rozhodnutí převedeny aktiva nebo infrastruktura společného podniku.

73 Úvodem obecně upřesňuje svoje stanovisko ohledně určení subjektů povinných navrátit podpory v případě převodu podílů společnosti, která je příjemcem podpory nebo jejích aktiv. V tomto ohledu nejprve podotýká, že otázka nevznáší zvláštní problémy v případě převodu obchodních podílů vzhledem k tomu, že společnost, která je příjemcem podpory, nepřestává existovat, pouze dochází ke změně jejího vlastnictví. Z judikatury podle ní vyplývá, že v případě takové situace tíží povinnost navrácení společnost, která obdržela podpory, nebo její právní nástupce, nezávisle na změnách provedených ve struktuře vlastnictví a na případném zohlednění povinnosti navrácení při určení podmínek prodeje. Podotýká totiž, že pokračováním v dotované činnosti tato společnost nepřestává čerpat výhody z podpor, čímž tudíž přetrvává narušení hospodářské soutěže. Dále má za to, že rovněž neexistují obtíže v případě, kdy dochází k převodu aktiv společnosti, která je příjemcem podpory, na podniky ve stejné skupině. Uvádí totiž, že v takovém případě mají kromě společnosti, která je příjemcem podpory, povinnost k navrácení podpor i podniky skupiny, které díky převodu těchto aktiv mohly čerpat prospěch z podpor, čímž byly hospodářsky zvýhodněny. Mimoto, Komise provádí ohledně prodeje aktiv společnosti, která je příjemcem podpory, třetím podnikům, rozlišení podle toho, zda byla tato aktiva prodána buď samostatně, nebo „en bloc“. Podle ní pokud jsou aktiva prodána samostatně, za tržní cenu, nabyvatelé nemají povinnost vrátit podpory, jelikož na základě samostatného prodeje aktiv došlo k zániku dotované činnosti, a podpora poskytnutá před převodem aktiv tím proto dále nemůže znevýhodňovat soutěžitele společnosti, která je příjemcem podpory. Komise se naopak domnívá, že situace je odlišná v případě prodeje aktiv „en bloc“, jelikož nabyvatel může pokračovat v činnosti společnosti, která je příjemcem podpory. Podle Komise totiž v případě takové situace může pokračování v dotované činnosti učinit narušení hospodářské soutěže trvalým, takže se jako nezbytnost ukazuje zvláštní opatrnost, za účelem předejití tomu, aby převod majetku společnosti, která je příjemcem podpory, vedl k podstatnému obcházení povinnosti k navrácení prostřednictvím „skrytí“ pro-

daného majetku. Uplatňuje, že takové obcházení lze vyloučit pouze tehdy, kromě toho, že k převodu dochází za tržní cenu, jedná-li se o převod „en bloc“ majetku společnosti, která je příjemcem podpory, a tento převod je proveden v rámci bezpodmínečného postupu otevřeného pro všechny soutěžitele této společnosti.

74 Ve světle těchto zásad má Komise za to, že právem vyžadovala navrácení podpory od LCA a CDA, jelikož:

- CDA pokračuje v hospodářské činnosti původního příjemce podpory, přičemž využívá „nakažené“ výrobní prostředky, které převzala v rámci skupiny propojených podniků, ovládaných TIB;
- CDA a LCA nadále využívají podpory protiprávně poskytnuté společnému podniku, jako i jeho právním nástupcům, což znamená, že narušení hospodářské soutěže způsobené poskytnutím těchto podpor má nadále následky pro CDA a LCA;
- kupní cena v celkové výši 35,3 milionů DEM, zaplacená formou převzetí závazků (bod 102 odůvodnění napadeného rozhodnutí) zůstala v každém případě uvnitř jedné a té samé skupiny podniků z důvodu kontroly, kterou TIB vykonává zároveň nad CDA i LCA;
- v případě skupiny hospodářsky integrovaných podniků by zohlednění kupní ceny bylo v rozporu s její povinností zamezit obcházení jejích rozhodnutí, a s povinností členských států zajistit dodržování ustanovení jejích rozhodnutí (body 118 a 119 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

- 75 Konečně Komise podotýká, že CDA nesprávně předkládá, že Komise nemůže od ní a LCA vyžadovat navrácení podpor, které byly zaplacený přímo ve prospěch skupiny Pilz nebo v její prospěch použity neoprávněně. Poznává totiž, že tyto podpory byly využity pro činnost společného podniku a jeho právních nástupců, i když byly následně bezodkladně odebrány, aby sloužily ostatním společnostem skupiny Pilz. Podle Komise je v tomto ohledu málo významné, že příjemcem těchto podpor nebyl ve skutečnosti společný podnik. Uvádí totiž, že v rozsudku ze dne 20. března 1997, *Alcan Deutschland (C-24/95, Recueil, s. I-1591)* měl Soudní dvůr za to, že námitka vycházející ze zániku obohacení není platným důvodem pro podání námitek vůči navrácení podpor. Má za to, že odůvodnění Soudního dvora je převoditelné na takový případ, jako je projednávaný případ, kde mechanismy převodu aktiv uvnitř skupiny podniků mají v podstatě zakrýt obohacení původního příjemce podpory. Podle ní nelze v takovém případě vzít v úvahu námitku zániku obohacení, a naopak se počítá protiprávní výhoda podniků skupiny, které původně získaly podpory, jejichž byly příjemci. Taktéž má za to, že TIB a propojené podniky se nemohou rovněž dovolávat této námítce, jelikož neoprávněné použití podpor skupinou Pilz lze rovněž přičíst společnému podniku a jeho právním nástupcům.

B – Závěry Soudu

- 76 Úvodem je namístě připomenout, že v souladu s právem Společenství pokud Komise konstatuje neslučitelnost podpor se společným trhem, může členskému státu přikázat navrácení těchto podpor od příjemců (rozsudek Soudního dvora ze dne 12. července 1973, *Komise v. Německo, 70/72, Recueil, s. 813, body 13 a 20*, a ze dne 29. dubna 2004, *Německo v. Komise, C-277/00, Recueil, s. I-3925, bod 73*).
- 77 Zrušení protiprávní podpory formou jejího navrácení je logickým důsledkem zjištění její protiprávnosti a směřuje k obnovení předchozí situace (rozsudek *Německo v. Komise*, uvedený v bodu 76 výše, bod 74).

- 78 Tohoto cíle je dosaženo, jakmile jsou dotčené podpory, zvýšené případně o úroky z prodlení, vráceny příjemcem nebo, jinými slovy, podniky, které z nich skutečně měly prospěch (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 21. března 1991, *Itálie v. Komise*, C-303/88, Recueil, s. I-1433, body 57 a 60). Tímto vrácením tak příjemce ztrácí výhodu, kterou měl na trhu ve vztahu ke svým soutěžitelům, a dochází k obnově situace před poskytnutím podpory (rozsudek Soudního dvora ze dne 4. dubna 1995, *Komise v. Itálie*, C-350/93, Recueil, s. I-699, bod 22).
- 79 Z toho vyplývá, že hlavním cílem navrácení protiprávně poskytnuté státní podpory je vyloučit narušení hospodářské soutěže způsobené soutěžní výhodou na základě protiprávní podpory (rozsudek *Německo v. Komise*, uvedený v bodu 76 výše, bod 76).
- 80 Ve světle těchto obecných úvah je třeba přezkoumat legalitu příkazu k navrácení uvedeného v článku 2 napadeného rozhodnutí.
- 81 V tomto ohledu je třeba přezkoumat samostatně legalitu tohoto příkazu v rozsahu, v němž vyžaduje navrácení podpory jednak od LCA a jednak od CDA. Je totiž nesporné, že na rozdíl od LCA, kterou je třeba považovat za přímého právního nástupce společného podniku a PA, není tomu tak v případě CDA. Rozšíření příkazu k navrácení na posledně uvedenou v napadeném rozhodnutí je totiž založeno na tom, že došlo k obcházení.
- 82 Co se týče navrácení podpory od LCA, CDA uplatňuje, že tento příkaz je protiprávní, jelikož zahrnuje jednak podpory, které byly poskytnuty přímo skupině Pilz, a jednak podpory, které, i když zaplacený společnému podniku a PA, byly použity neoprávněně ve prospěch této skupiny.

- 83 V tomto ohledu je namístě konstatovat, že, jak to vyplývá z tabulek uvedených v bodu 32 a 39 odůvodnění napadeného rozhodnutí, podpora popsaná v článku 1 tohoto rozhodnutí skutečně zahrnuje určitý počet podpor, které byly poskytnuty přímo skupině Pilz a PBK, podniku patřícímu do této skupiny. To je zejména případ pomoci poskytnuté PBK z titulu záruky spolkové země Bavorsko v částce 54,7 milionů DEM, pomoci poskytnuté PBK z titulu prominutí dluhu ve výši 3 miliony DEM, pomoci poskytnuté PBK z titulu kupní ceny za podíly PA v částce 3 miliony DEM a pomoci poskytnuté skupině Pilz z titulu úvěru ve výši 15 milionů DEM.
- 84 Co se týče prvních dvou pomoci, je nesporné, že i když byly tyto pomoci poskytnuty přímo PBK, byly určeny na financování výstavby továrny na CD v Albrechts, takže nehledě k neoprávněnému použití těchto opatření ve prospěch ostatních podniků skupiny Pilz Komise v zásadě správně nařídila jejich navrácení od LCA (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 3. července 2003, *Belgie v. Komise*, C-457/00, Recueil, s. I-6931, body 55 až 62).
- 85 Pokud jde o kupní cenu ve výši 3 miliony DEM a úvěr ve výši 15 milionů DEM, je namístě konstatovat, že tyto podpory byly zaplacený přímo skupině Pilz a nebyly určeny na restrukturalizaci společného podniku a PA. Je proto vyloučeno, aby se na posledně uvedené nahlíželo tak, že měly z těchto podpor skutečně prospěch. Tento závěr nemění skutečnost, že, jak to Komise konstatovala v bodu 37 odůvodnění napadeného rozhodnutí, úvěr ve výši 15 milionů DEM měl sloužit na podporu skupiny Pilz během období hledání nového nabyvatele PA. Kromě toho, že Komise nepředložila žádný důkaz na podporu tohoto tvrzení, není totiž prokázáno, že PA skutečně čerpala výhodu z této podpory.
- 86 Proto v rozsahu, v němž článek 2 napadeného rozhodnutí přikazuje LCA navrátit podpory popsané v článku 1, včetně podpory poskytnuté PBK z titulu kupní ceny ve výši 3 miliony DEM, jakož i podpory poskytnuté skupině Pilz z titulu úvěru ve výši 15 milionů DEM, není v souladu se zásadami upravujícími navrácení protiprávních státních podpor.

87 Dále je třeba přezkoumat argumentaci CDA, podle které je příkaz k navrácení protiprávní v rozsahu, v němž se týká podpor, které, i když byly určeny společnému podniku a PA, byly použity neoprávněně ve prospěch podniků skupiny Pilz.

88 V tomto ohledu je namístě poznamenat, že napadené rozhodnutí obsahuje velký počet zjištění týkajících se neoprávněného použití podpor popsaných v článku 1 napadeného rozhodnutí ve prospěch skupiny Pilz. Zejména z bodu 27, 33, 38 a 63 až 75 odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že velká část podpor poskytnutých na výstavbu, konsolidaci a restrukturalizaci továrny na CD v Albrechts byla neoprávněně použita ve prospěch podniků této skupiny. Z těchto zjištění rovněž vyplývá, že neoprávněné použití podpor bylo provedeno přefakturováním služeb poskytnutých v rámci výstavby továrny, prostřednictvím centralizovaného systému správy financí existujícího uvnitř skupiny Pilz, jakož i nezaplacením za výrobky, které byly dodány, a služby, které byly poskytnuty společným podnikem a PA ve prospěch skupiny Pilz.

89 Rovněž je třeba konstatovat, že obžaloba státního zastupitelství u Landgericht Mühlhausen, kterou německé orgány předložily v rámci správního řízení, obsahuje určitý počet důkazů umožňujících přinejmenším přibližně určit rozsah neoprávněného použití podpor ve prospěch skupiny Pilz. V rozporu s tím, co uplatňuje Komise, pouhá skutečnost, že se tento akt vztahuje na protiprávní jednání během poskytnutí investičních dotací a příspěvků spolkovou zemí Durynsko, neumožňuje dospět jako taková k závěru, že skutečnosti v něm obsažené nemají význam pro posouzení, které má Komise povinnost provést. Tento akt totiž obsahuje zejména, v rámci popisu různých mechanismů použitých při podvodu a posuzování hodnoty provedených investic, přesné a užitečné údaje pro posouzení rozsahu neoprávněného použití.

- 90 Za těchto podmínek je namístě usuzovat, že přinejmenším v okamžiku přijímání napadeného rozhodnutí měla Komise k dispozici soubor shodujících se nepřímých důkazů, z nichž vyplývalo, že společný podnik a PA nečerpaly skutečně prospěch z velké části podpor určených na výstavbu, konsolidaci a restrukturalizaci továrny na CD v Albrechts. Kromě toho tyto nepřímé důkazy umožňovaly přinejmenším přibližně určit rozsah neoprávněného použití.
- 91 Je pravdou, jak tvrdí Komise, že ze spisu nevyplývá, že by německé orgány předložily přesné údaje ohledně části podpory, která byla použita neoprávněně ve prospěch skupiny Pilz.
- 92 Nicméně je třeba konstatovat, že i když Komise měla v tomto ohledu k dispozici nezbytné prostředky (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 13. dubna 1994, Německo a Pleuger Worthington v. Komise, C-324/90 a C-342/90, Recueil, s. I-1173, bod 29), že žádné písemnosti ve spisu nevyplývá, že by německé orgány požádala, aby jí předložily přesné údaje ohledně této záležitosti. Jak přitom vyplývá z rozhodnutí o zahájení, Komise věděla o neoprávněném použití velké části podpor přinejmenším od roku 1997. Proto nemůže předkládat, že, s ohledem na informace jí dostupné v okamžiku přijímání napadeného rozhodnutí, měla právo vyžadovat navrácení od LCA těch podpor popsaných v článku 1, o kterých věděla nebo nemohla nevědět, že je nečerpaly společný podnik nebo PA.
- 93 Taktéž je namístě odmítnout argumentaci Komise, podle které je rozsah příkazu k navrácení obsaženého v bodu 2 napadeného rozhodnutí odůvodněn příslušností společného podniku a jeho právních nástupců ke skupině propojených podniků, uvnitř které existují vnitřní mechanismy převodu aktiv. Kromě skutečnosti, že společný podnik byl součástí skupiny Pilz pouze v období od října 1992 do konce měsíce prosince 1993, totiž ze zjištění v napadeném rozhodnutí jasně vyplývá, že

v projednávaném případě byly mechanismy převodu existující uvnitř této skupiny použity výlučně na úkor tohoto podniku, a nikoli v jeho prospěch. Není proto možné tvrdit, že společný podnik z důvodu své příslušnosti k této skupině měl skutečně prospěch z podpor, jejichž nebyl příjemcem.

94 Proto v rozsahu, v němž článek 2 napadeného rozhodnutí přikazuje navrácení od LCA podpor popsaných v článku 1, včetně těch, u kterých je prokázáno, že tento podnik nebyl jejich skutečným příjemcem, není v souladu se zásadami upravujícími navrácení protiprávních státních podpor.

95 Pokud jde dále o skutečnost, že článek 2 napadeného rozhodnutí přikazuje navrácení podpory popsané v článku 1 uvedeného rozhodnutí od CDA, z tohoto rozhodnutí vyplývá, že Komise založila své posouzení hlavně na existenci vůle obejít následky tohoto rozhodnutí, která podle Komise objektivně vyplývá ze skutečnosti, že CDA má prospěch z podpory, která byla dříve poskytnuta PBK, společnému podniku, PA a CD Albrechts, jelikož používá aktiva těchto podniků a pokračuje kromě toho v jejich činnosti (body 118 a 120 napadeného rozhodnutí).

96 Tuto argumentaci nelze přijmout.

97 Je pravdou, že, jak to ostatně vyplývá z dopisů mezi německými orgány a Komisí v rámci správního řízení, cílem převodu části aktiv LCA na CDA bylo zachránit tuto část podniku LCA tím, že se jí zajistila možnost rozvoje bez právních a hospodářských nejistot, které ohrožovaly přežití LCA. Různé skutečnosti

předkládané Komisí a ODS v rámci projednávaného sporu rovněž umožňují dospět k závěru, že, CDA po převodu aktiv skutečně pokračuje v činnosti společného podniku, PA a CD Albrechts.

- 98 Nicméně tato skutečnost jako taková neumožňuje v projednávaném případě prokázat existenci vůle obejít účinky příkazu k navrácení.
- 99 Tento závěr je třeba přijmout o to více, protože, jak bylo konstatováno v bodu 103 odůvodnění napadeného rozhodnutí, CDA zaplatila kupní cenu odpovídající tržní ceně za převzetí aktiv LCA, takže na základě této transakce CDA skutečně nečerpá soutěžní výhodu z podpor poskytnutých LCA (viz v tomto smyslu rozsudek Německo v. Komise, uvedený v bodu 76 výše, bod 92).
- 100 V takovém případě se nelze domnívat, jak to Komise uplatňuje ve svých písemných vyjádřeních, že po odkoupení aktiv CDA zůstane LCA jako „prázdna skořápka, od které není možné získat navrácení protiprávních podpor“.
- 101 S ohledem na skutečnost, že se LCA v projednávaném případě nachází v likvidaci od zahájení konkursního řízení v říjnu 2000, je namístě připomenout, že z judikatury týkající se podniků přijímajících podpory, které vstoupily do konkursu, vyplývá, že obnovení předchozí situace a vyloučení narušení hospodářské soutěže vyplývající z protiprávně poskytnutých podpor lze v podstatě dosáhnout zapsáním závazku týkajícího se vrácení dotyčných podpor mezi pasiva podniku v likvidaci, s výjimkou situace, kdy je příjemcem těchto podpor jiný podnik. Podle této judikatury je totiž

takové zapsání dostačující k zajištění provedení rozhodnutí příkazujícího navrácení státních podpor neslučitelných se společným trhem (viz v tomto smyslu rozsudky Soudního dvora ze dne 15. ledna 1986, Komise v. Belgie, 52/84, Recueil, s. 89, bod 14, a ze dne 14. a 21. března 1990, Belgie v. Komise, C-142/87, Recueil, s. I-959, body 60 a 62).

- 102 Spolková republika Německo dále tvrdila, aniž by jí Komise odporovala, že jednak došlo k prodeji pouze části aktiv ve prospěch CDA, a sice investičního majetku, provozních aktiv, krátkodobého hmotného majetku, technického know-how a marketingu, a jednak tento postup umožnil získat vyšší částku, než které by bylo dosaženo samostatným prodejem částí dotčených aktiv.
- 103 Tento závěr nemění skutečnost, že kupní cena byla zaplacená ve formě převzetí závazků. Je třeba totiž uvést, že tento způsob platby neměl negativní následky na postavení věřitelů, jelikož pokles aktiv společnosti byl vyrovnán odpovídajícím snížením jejích závazků. Kromě toho CDA během jednání tvrdila, aniž by jí v tomto ohledu Komise odporovala, že hodnota investičního majetku LCA je relativně významná, takže nelze mít za to, že v návaznosti na odkup části aktiv CDA se tento podnik stal „prázdnou skořápkou“.
- 104 Odkaz Komise na bod 118 odůvodnění napadeného rozhodnutí neumožňuje tuto analýzu vyvrátit. Je třeba totiž konstatovat, že Komise v tomto bodu odůvodnění obecným a názorným způsobem uvádí kritéria, která používá, aby určila, zda se za konkrétní transakci skrývá obcházení. Oproti tomu, toto ustanovení neuvádí žádné použití těchto kritérií na projednávaný případ.

- 105 Proto je namístě dospět k závěru, že s ohledem na pouhá skutková zjištění uvedená v napadeném rozhodnutí, Komise nemohla dojít k závěru, že v projednávaném případě existovala vůle obejít účinky příkazu k navrácení.
- 106 Pokud jde o další skutkové poznatky, které předložila Komise ve svých písemných vyjádřeních a při jednání, je dostačující konstatovat, že se vůbec neobjevují v napadeném rozhodnutí, a že se jich proto nelze dovolat za účelem odůvodnění rozšíření příkazu k navrácení na CDA.
- 107 Jen pro úplnost má Soud za to, že tyto různé skutečnosti rovněž neumožňují prokázat existenci obcházení v projednávaném případě.
- 108 V tomto ohledu je namístě odmítnout tvrzení Komise, podle kterého odkup aktiv CDA neodpovídá hospodářské logice. Je třeba totiž konstatovat, že v rámci správního řízení německé orgány a CDA několikrát zdůraznily, že odkup části aktiv LCA CDA odpovídal takové logice. Přitom, i když „obchodní povaha převodu [aktiv]“ je jedním z aspektů, které Komise zohlednila za účelem určení existence obcházení (bod 118 odůvodnění napadeného rozhodnutí), neuvádí v napadeném rozhodnutí žádné důvody k vyvrácení stanoviska německých orgánů a CDA.
- 109 Je rovněž třeba zdůraznit, že pouhá skutečnost, že LCA a CDA byly v okamžiku odkupu aktiv v lednu 1998 spravovány tou samou osobou, a že se CDA od této

transakce představuje na trhu jako právní nástupce společného podniku a PA, neumožňuje dospět k závěru, že cílem odkupu aktiv LCA bylo obejít příkaz k navrácení obsažený v článku 2 napadeného rozhodnutí. Tyto skutečnosti totiž nepostačují k prokázání, že CDA jednala s úmyslem bránit provedení napadeného rozhodnutí.

110 Konečně je namístě odmítnout tvrzení Komise, podle kterého nebyl odkup „en bloc“ aktiv LCA proveden otevřeným a transparentním postupem, a že určití soutěžitelé LCA byli rovněž vyřazeni z nabytí aktiv, prostřednictvím kterých prováděla uvedená společnost dotované činnosti. Jak napadené rozhodnutí, tak i některé písemnosti ve spise a prohlášení spolkové země Durynsko a CDA během jednání konaného dne 5. května 2004 totiž naopak prokazují, že CDA nekoupila aktiva LCA okamžitě, nýbrž až po neúspěšných pokusech prodat celou LCA třetím osobám, mezi nimi i mateřské společnosti vedlejšího účastníka, ODS (viz v tomto smyslu rozsudek Německo v. Komise, výše uvedený v bodu 76, bod 95).

111 S ohledem na předcházející je namístě dospět k závěru, že Komise neprokázala existenci obcházení následků napadeného rozhodnutí, jež by založilo povinnost CDA vrátit protiprávní podpory poskytnuté společnému podniku a jeho právním nástupcům.

112 V důsledku toho v rozsahu, v němž napadené rozhodnutí nařizuje CDA vrátit podpory poskytnuté PBK, společnému podniku, PA a CD Albrechts, není v souladu se zásadami upravujícími navrácení protiprávních státních podpor.

- 113 Podobný závěr je třeba přijmout ohledně článku 2 napadeného rozhodnutí, jež přikazuje navrácení podpory popsané v článku 1 od „podniků, na které byla nebo budou převedena aktiva nebo infrastruktura [PBK], [společného podniku] nebo [PA], za účelem vyhnoutí se následkům tohoto rozhodnutí“. Je totiž dostačující konstatovat, že rozšíření příkazu k navrácení na tyto podniky se opírá o stejné důvody jako rozšíření tohoto příkazu na CDA.
- 114 S ohledem na vše výše uvedené je třeba projednávaný žalobní důvod přijmout.
- 115 S ohledem na vše výše uvedené je namístež zrušit článek 2 napadeného rozhodnutí v rozsahu, v němž přikazuje navrácení podpory uvedené v článku 1 uvedeného rozhodnutí od společností CDA a LCA, jakož i od všech ostatních podniků, na které byla nebo budou převedena aktiva nebo infrastruktura společností PBK, společného podniku nebo PA, za účelem vyhnoutí se následkům tohoto rozhodnutí.
- 116 Za těchto podmínek není namístež přezkoumat ostatní žalobní důvody předložené k prokázání protiprávnosti příkazu k navrácení uvedeného v článku 2 napadeného rozhodnutí.
- 117 Mimoto je třeba zdůraznit, že žaloba CDA v první řadě směřuje, jak to vyplývá zejména z bodů 2 až 5 žaloby, proti napadenému rozhodnutí jelikož jeho čl. 2 odst. 3 rozšiřuje příkaz k navrácení podpory na CDA, jakož i na ostatní podniky, na které byly nebo budou převedeny aktiva nebo infrastruktura společností PBK, společného podniku nebo PA. Jelikož se však tato část výroku napadeného rozhodnutí zrušuje, není již nezbytné rozhodnout o všech žalobních důvodech předložených CDA ohledně článku 1 napadeného rozhodnutí.

K nákladům řízení

- 118 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu bude účastníku řízení, který byl ve sporu neúspěšný, uložena náhrada nákladů řízení, pokud účastník, který byl ve sporu úspěšný, náhradu nákladů ve svém návrhu požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise byla ve sporu neúspěšná, je namístě jí uložit náhradu nákladů řízení v souladu s návrhy CDA.
- 119 Podle čl. 87 odst. 4 třetího pododstavce může Soud rozhodnout, že vlastní náklady ponese i jiný vedlejší účastník. V projednávaném případě ponese Spolková republika Německo a ODS vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů

Soud (třetí rozšířený senát)

rozhodl takto:

- 1) Článek 2 odst. 3 rozhodnutí Komise 2000/796/ES ze dne 21. června 2000 o státní podpoře Německa ve prospěch CDA Compact Disc Albrechts GmbH (Durynsko) se zrušuje.**

- 2) **Ve zbývající části návrhu na zrušení není již namístě rozhodnout.**
- 3) **Komise ponese vlastní náklady řízení, jakož i náklady řízení CDA Datenträger Albrechts GmbH. Spolková republika Německo a ODS Optical Disc Service GmbH ponесou vlastní náklady řízení.**

Azizi

García-Valdecasas

Cooke

Jaeger

Dehousse

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 19. října 2005.

Vedoucí soudní kanceláře

Předseda

E. Coulon

J. Azizi

Obsah

Právní rámec	II - 4314
Skutkový základ sporu	II - 4318
A – Obecný kontext	II - 4319
1. Fáze založení podniku (od 1990 do 1992)	II - 4319
2. Fáze restrukturalizace (od 1993 do 1998)	II - 4321
3. Odkoupení některých aktiv společností MTDA	II - 4322
B – Průběh správního řízení	II - 4323
C – Zjištění skutkového stavu a právní posouzení	II - 4324
1. Finanční pomoci poskytnuté Spolkovou republikou Německo během fáze založení	II - 4324
2. Finanční pomoci poskytnuté během fáze restrukturalizace	II - 4328
3. K navrácení podpor	II - 4331
4. Výrok napadeného rozhodnutí	II - 4332
Řízení a návrhy účastníků řízení	II - 4334
Právní otázky	II - 4336
I – Úvodní poznámky	II - 4336
II – K žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení čl. 87 odst. 1 ES a čl. 88 odst. 2 ES	II - 4337
A – Argumenty účastníků řízení	II - 4337
B – Závěry Soudu	II - 4341
K nákladům řízení	II - 4352
II - 4354	